

Управління економічною безпекою у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

Анатолій Погрєбной

*здобувач освітньої програми «Менеджмент»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: PohriebnoiAA@krok.edu.ua*

Забезпечення економічної безпеки підприємств у зовнішньоекономічній діяльності потребує впровадження ефективних управлінських дій, головними з яких є стратегічне управління ризиками, удосконалення фінансового контролю та впровадження сучасних механізмів захисту підприємства від зовнішніх загроз. Сучасні підприємства стикаються з численними викликами, такими як валютні коливання, зміни в законодавстві, політичні ризики та конкуренція. Все це визначає актуальність та важливість дослідження концептуальних засад управління економічною безпекою у зовнішньоекономічній діяльності.

Концептуальні аспекти економічної безпеки підприємств детально розглянуто у працях О. Паценка, О. Скібіцького, З. Шершньова (2004) та інших науковців.

Об'єктом дослідження є процес управління економічною безпекою підприємств у зовнішньоекономічній діяльності.

Предметом дослідження є стратегічне планування та механізми забезпечення економічної безпеки підприємства.

Метою дослідження є аналіз існуючих підходів до формування концептуальних аспектів управління економічною безпекою підприємства у зовнішньоекономічній діяльності.

Методологічною основою дослідження стали методи аналізу та синтезу, спостереження, порівняння; системний підхід, процесний, комплексний, функціональний, логічно-діалектичний методологічні підходи.

Методологічною основою дослідження стали методи аналізу та синтезу, спостереження, порівняння; системний підхід, процесний, комплексний, функціональний, логічно-діалектичний методологічні підходи.

Дослідження теоретико-методологічних засад та практичних аспектів управління економічною безпекою у ЗЕД підприємства, в сучасних умовах активно досліджувалися у працях провідних зарубіжних та вітчизняних науковців.

Теоретико-методичні засади управління економічною безпекою зовнішньоекономічній діяльності організації

Сучасний бізнес у процесі функціонування стикається з необхідністю організації протидії загрозам як внутрішнього, так і зовнішнього походження. Саме від результативності вирішення зазначеної проблеми істотно залежать перспективи діяльності та розвитку суб'єкта бізнесу.

Відтак, забезпечення управління економічною безпекою бізнесу постає важливим завданням як з теоретичної, так і з практичної точки зору [2].

Першочергово вважаємо за доцільне визначити поняття економічної

безпеки. Складність та комплексність питань, пов'язаних із організацією управління економічною безпекою, визначили наявність значної кількості наукових підходів до трактування зазначеного поняття.

Так, на думку Н. Аванесової та Є. Чупріна, сутність економічної безпеки підприємства полягає у забезпеченні його прогресивного розвитку для потреб забезпечення виробництва необхідних товарів та надання відповідних послуг, спрямованих на задоволення потреб як підприємства, так і суспільства. При цьому економічна безпека проявляє себе у забезпеченні фінансової стабільності підприємства, запобіганні витоку будь-якої інформації [1].

О. О. Сосновська та М. О. Житар зазначають, що сутність економічної безпеки підприємства полягає у «забезпеченні умов для його ефективного функціонування та стратегічного розвитку в умовах впливу загроз різноманітного характеру» [3].

Г. Ю. Ткачук зазначає, що «стан економічної безпеки відображає взаємозв'язок між внутрішніми інтересами господарюючого суб'єкта та інтересами суб'єктів зовнішнього середовища [5].

Отже, економічна безпека господарюючого суб'єкта відображає взаємозв'язок та взаємозалежність ступеня його економічного розвитку та міри економічної свободи».

А. Яніогло та Т. Полаєва на підставі проведеного дослідження узагальнюють, що на сьогодні поширеними є 5 ключових підходів до визначення сутності економічної безпеки підприємства:

1. Економічна безпека як стан захисту від загроз;
2. Економічна безпека як стан ефективного використання ресурсів;
3. Економічна безпека як здатність забезпечити стабільні функціонування та розвиток;
4. Економічна безпека як наявність конкурентної переваги;
5. Економічна безпека як здатність досягати цілі бізнесу.

Таким чином, на підставі вищенаведеного можемо дійти висновку, що на сьогодні поняття економічної безпеки у науковій літературі не є остаточно сформованим, що обумовлено його складністю та комплексністю [4].

На підставі вивчення наукових підходів, а також власних досліджень, вважаємо за можливе запропонувати наступне тлумачення: економічна безпека бізнесу - це комплексна характеристика бізнес-суб'єкта, що визначає міру його захищеності від впливу зовнішніх та внутрішніх загроз та можливості до стабільного функціонування.

Управління економічною безпекою є важливою підсистемою загального менеджменту, від раціональності організації якої істотно залежать перспективи функціонування та розвитку суб'єктів бізнесу.

Можливості керівництва у сфері своєчасного розпізнавання, оцінювання загроз та розробки превентивних заходів щодо їх подолання визначають рівень стійкості та конкурентоспроможності, ефективності функціонування суб'єктів бізнесу.

У результаті виконаного дослідження було проведено комплексний аналіз теоретичних і практичних аспектів управління економічною безпекою у зовнішньоекономічній діяльності.

Управління економічною безпекою у зовнішньоекономічній діяльності є ключовим чинником стабільності та розвитку підприємства. Використання комплексного підходу до аналізу та управління ризиками дозволяє мінімізувати загрози, підвищити конкурентоспроможність і забезпечити довгострокову фінансову стабільність.

Ключові слова: економічна безпека, забезпечення управлінням, загроза.

Список використаних джерел

1. Аванесова Н. Е., Чупрін Є. С. Економічна безпека підприємства: сутність та ознаки забезпечення. Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості. 2017. № 1. С. 98-102.
2. Небава М.І., Коваленко В.В., Гавловська Н.І. Економічна безпека підприємства: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2017. 180 с.
3. Сосновська О. О., Житар М. О. Економічна безпека підприємства: сутність та ознаки забезпечення. Облік і фінанси, 2018. № 3. 124-132 с.
4. Дідик А.М., Кузьмін О.Є., Ортинський В.Л. Економічна безпека підприємства: підручник. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2019. 624 с.
5. Ткачук Г. О. Цифрові трансформації: взаємозв'язок із системою економічної безпеки підприємства. Економіка харчової промисловості, 2019. Том 11, випуск 4.